

تاریخ طوبی

سلسله مباحث تاریخ و خطابی صدر اسلام

حمید پور عیسی چافجیری

عضو هیات علمی دانشگاه گیلان

سرشناسه	: پورعيسى، حميد، ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پديدآور	: تاريخ طوبى : سلسله مباحث تاريخ تحليل صدر اسلام/حميد پورعيسى چافجبرى.
مشخصات نشر	: قم: ميراث ماندگار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهرى	: ۲۴۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۷۷۳-۷
وضعيت فهرست نويسى	: فيبا
يادداشت	: کتابنامه به صورت زیرنویس.
عنوان ديگر	: سلسله مباحث تاريخ تحليل صدر اسلام.
موضوع	: اسلام -- تاريخ -- از آغاز تا ۴۱ق. Islam -- History -- To ۶۱ اسلام -- تاريخ -- از آغاز تا ۴۱ق. -- آزمون ها و تمرين ها (عالى) Islam -- History -- To ۶۱-- Examinations, questions, etc. (Higher)
رده بندى كنگره	: BP۱۲
رده بندى ديوبى	: ۶۱۲/۲۹۷
شماره كتابشناسى ملى	: ۸۷۵۴۹۰۸

نام کتاب: تاريخ طوبى

نويسنده: حميد پورعيسى چافجبرى

ناشر: ميراث ماندگار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

چاپ: مابين

تيراز: ۱۰۰ جلد

قيمت: ۱۸۰۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۷۷۳-۷

مرکز پخش

۰۲۵۳۷۸۴۲۳۹۸

فهرست مطالب

۱۵	درس اول : کلیات تاریخ
۱۶	مقدمه
۱۷	ارزش علم تاریخ
۱۸	تعاریف تاریخ
۱۹	تعاریف علمای مسلمان از تاریخ
۲۰	موضوع علم تاریخ چیست؟
۲۰	منشاء یا ریشه تاریخ
۲۱	ریشه تاریخ در زبان فارسی
۲۱	علم تاریخ چیست؟
۲۲	موضوع علم تاریخ
۲۲	قلمرو علم تاریخ
۲۳	تقسیم‌بندی استادشهید مرتضی مطهری از تاریخ
۲۴	اهمیت و ارزش مطالعه تاریخ اسلام
۲۵	تعریف تاریخ اسلام
۲۵	آغاز تاریخ اسلام
۲۵	دوره‌های تاریخ اسلام
۲۷	سوالات درس اول
۲۸	درس دوم : فوائد تاریخ
۲۹	مقدمه

۲۹.....	فوائد تاریخ از منظر اندیشمندان
۲۹.....	مسعودی، در کتاب «مروج الذهب»
۳۰.....	ابوعلی مسکویه در کتاب تجارب الامم
۳۱.....	بدرالدین حسین اهدل
۳۱.....	عمادالدین کاتب اصفهانی
۳۲.....	ابن خلدون (متوفی ۸۰۸ م.ق)
۳۲.....	مهم ترین فایده های مطالعه ی تاریخ
۳۳.....	فوائد تاریخ از دیدگاه قرآن و روایات
۳۴.....	۱- عبرت آموزی از گذشته به عنوان چراغ راه آینده
۳۵.....	۲- آشنایی با میراث گذشتگان
۳۶.....	۳- شناخت علل عظمت و انحطاط جوامع و علم به قوانین و سنن حاکم بر زندگی بشر
۳۷.....	علت هلاکت اقوام گذشته
۳۸.....	۴- آشنایی با عوامل پیش برین تاریخ
۳۹.....	۵- آشنایی با روح ملت ها
۴۱.....	سوالات درس

درس سوم: بررسی جغرافیای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جزیره العرب قبل از اسلام (۱)..... ۴۲

۴۴.....	جزیره العرب و ویژگی آن قبل از اسلام
۴۴.....	حدود شبه جزیره عربستان
۴۴.....	کشورهای شبه جزیره عربستان
۴۵.....	قبائل عرب در جزیره العرب
۴۵.....	بافت اجتماعی - سیاسی جزیره العرب
۴۷.....	ساختار قدرت و نظام سیاسی قبیله
۴۸.....	ساختار توزیع قدرت نظام قبیله
۴۸.....	شیوه انتقال ریاست در میان قبایل

۴۸.....خصیصه‌ی اصلی نظام قبیله‌ای

۴۹.....سنت‌ها تعصب قبیله‌ای

۵۱.....ویژگی جزیره العرب از زبان روایات دینی

۵۱.....جاهلیت و جزیره العرب (ضرورت و اهمیت موضوع)

۵۱.....معناشناسی مفهوم جاهلیت :

۵۲.....معنای جهل در عصر جاهلی

۵۳.....واژه جاهلیت در آیات قرآن

۵۴.....علت نام-گذاری این دوره به جاهلیت چیست؟

۵۴.....آینه‌های عرب جاهلی (دین‌شناسی در دوره جاهلیت)

۵۶.....بت‌پرستی و شرک (آئین اصلی عرب جاهلیت)

۵۹.....محصله العرب (دین خنیف یا یکتاپرستی)

۶۰.....۳. علم قیافه‌شناسی

۶۱.....یهودی و مسیحی

۶۱.....چگونگی پیدایش و نفوذ بت‌پرستی میان اعراب

۶۴.....سوالات درس سوم

درس چهارم: بررسی جغرافیای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جزیره العرب قبل

از اسلام (۲).....

۶۶.....آداب و سنت‌های عرب جاهلیت

۶۶.....رفتارشناسی اعتقادی

۶۷.....رفتارشناسی سیاسی

۶۸.....رفتارشناسی فرهنگی و اجتماعی

۶۸.....الف- ویژگی‌های مثبت

۷۱.....ب- ویژگی‌های منفی

۷۱.....آداب و رسوم و سنت‌های زشت و ناپسندیده اعراب جاهلی

- ۸۳..... ازدواج‌ها و طلاق‌های گوناگون
- ۸۷..... طلاق در میان عرب جاهلیت:
- ۸۷..... انواع طلاق
- ۸۸..... توصیف عصر جاهلیت از زبان امام علی علیه السلام
- ۸۹..... سوالات درس چهارم
- ۹۰..... درس پنجم: زندگانی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله قبل و بعد از بعثت (۱)
- ۹۱..... زندگانی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله تا قبل از بعثت
- ۹۱..... نیاکان پیامبر
- ۹۲..... سال تولد پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله
- ۹۲..... حوادث اتفاق افتاده هنگام ولادت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
- ۹۴..... کودکی تا جوانی
- ۹۵..... شرکت در پیمان حلف الفضول
- ۹۶..... تشکیل خانواده
- ۹۷..... نصب حجر الاسود توسط پیغمبر صلی الله علیه و آله
- ۹۸..... آغاز بعثت
- ۹۹..... بازگشت از کوه حرا
- ۱۰۰..... ابلاغ سه مرحله ای رسالت
- ۱۰۰..... مرحله اول دعوت سری (سال اول بعثت)
- ۱۰۱..... تحلیلی عقلانی از سه سال دعوت سری پیامبر اسلام در مکه
- ۱۰۴..... مرحله دوم : دعوت علنی دعوت افراد خانواده به اسلام
- ۱۰۵..... تحلیلی عقلانی از مرحله دوم دعوت پیامبر اسلام در مکه
- ۱۰۶..... مرحله سوم دعوت آشکار پیامبر اسلام
- ۱۰۷..... درس ششم: زندگانی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله قبل و بعد از بعثت (۲)

- برخورد استهزائی و سطحی ۱۰۸
- قرآن را کلامی بشری و سحر معرفی می کردند ۱۰۹
- قرآن خواب های آشفته یک بشر عادی است که به خدا نسبت داده است ۱۰۹
- نسبت جنون به پیامبر ﷺ دادن ۱۱۰
- نسبت شاعری به پیامبر ﷺ دادن و قرآن را شعر پنداشتن ۱۱۲
- نسبت افسانه به قرآن دادند ۱۱۳
- شکنجه و آزار مسلمانان در مکه ۱۱۵
- مجبور کردن مهاجرت مسلمانان به کشور حبشه ۱۱۶
- تحریم اقتصادی و اجتماعی بنی هاشم تبعید به « دره ابی طالب » به مدت ۳ سال ۱۱۷
- عهدنامه تحریم اقتصادی مشرکان علیه مسلمانان ۱۱۸
- فشار اقتصادی کفار قریش مکرر تبعید ۱۱۸
- (حادثه شق القمر) از اتفاقات بعد از عهد مسلمانان در شعب ابی طالب ۱۲۰
- مرگ ابوطالب عموی پیامبر و حضرت خدیجه رضی الله عنها بعد از خروج از شعب ابی طالب ۱۲۱
- سفر به منطقه طائف ۱۲۲

درس هفتم: بیعت ها و صلح نامه ها و عهدنامه های پیامبر اسلام ﷺ قبل و پس

- از هجرت ۱۲۴
- مقدمه ۱۲۶
- ۱) پیش از بعثت ۱۲۶
- « حلف الفضول » ۱۲۶
- علت پیدایش ۱۲۷
- پیشگامان این پیمان ۱۲۸
- مفاد پیمان حلف الفضول ۱۲۸
- زمان وقوع ۱۲۹
- روایت پیامبر اکرم از پیمان حلف الفضول ۱۲۹

۱۲۹.....	(۲) پس از بعثت (دوران مکی)
۱۳۰.....	چگونگی دعوت
۱۳۱.....	بیعت عقبه اول و بیعت عقبه دوم:
۱۳۴.....	(۲) پس از بعثت (دوران مدنی)
۱۳۶.....	موارد دستور المدینه
۱۳۸.....	بیعت رضا
۱۳۹.....	بیعت رضوان (شجره)
۱۴۰.....	صلح حدیبیه
۱۴۱.....	مفاد صلح حدیبیه
۱۴۲.....	صلح نامه ثقیف:
۱۴۵.....	پیمان با سه طایفه یهود
۱۴۵.....	پیمان با مردم ایله
۱۴۷.....	بیعت غدیرخم:
۱۴۹.....	درس هشتم: جنگ ها (غزوات) صدر اسلام
۱۵۱.....	مقدمه
۱۵۱.....	جنگ های صدر اسلام
۱۵۲.....	معناشناسی لغوی غَزْوَه
۱۵۳.....	معناشناسی اصطلاحی غزوه
۱۵۳.....	معنای سربه
۱۵۳.....	غزوه «ودان» یا «ابواء»
۱۵۳.....	علت نامگذاری
۱۵۴.....	ماجرای غزوه ودان (ابواء)
۱۵۴.....	مفاد صلح نامه
۱۵۴.....	غزوه بواط

۱۵۵	غزوه عشیره
۱۵۶	دادن کنیه ابوتراب به امیرالمؤمنین علیه السلام
۱۵۶	غزوه «سویق»
۱۵۷	غزوه قَرْقَرَةُ الْكُثْرِ
۱۵۸	علت نام گذاری
۱۵۸	واقعه
۱۵۹	زمان
۱۵۹	غزوه بدر
۱۶۰	موقعیت جغرافیایی بدر
۱۶۱	زمان وقوع جنگ بدر
۱۶۱	دلایل شکل گیری جنگ بدر
۱۶۳	چگونگی شروع جنگ بدر
۱۶۳	پاسخ مثبت مهاجران و انصار و فداکاری آنان در اطاعت امر
۱۶۴	فراخوان عمومی قریش برای جنگ
۱۶۴	دو دستگی در لشکر کفار
۱۶۵	مشورت با اصحاب
۱۶۵	باران معجزه آسا
۱۶۶	آمادگی برای نبرد نابرابر
۱۶۶	آرایش نظامی در جنگ بدر
۱۶۸	نبرد بدر درس عبرتی است برای مستکبرین
۱۶۹	عوامل پیروزی سپاه اسلام
۱۷۰	شش دستور قرآن برای رسیدن به پیروزی
۱۷۲	سوالات درس هشتم
۱۷۳	درس نهم: جنگ‌ها (غزوات) صدر اسلام

۱۷۵.....	غزوه بنی قینقاع
۱۷۵.....	تبارشناسی قبیله بنی قینقاع
۱۷۶.....	زمان وقوع جنگ
۱۷۶.....	پیمان پیامبر با یهود در ابتدای ورود به مدینه
۱۷۶.....	تقص پیمان از سوی یهود
۱۷۶.....	علت جنگ قینقاع
۱۷۷.....	اتمام حجت با یهود بنی قینقاع
۱۷۷.....	نخستین پیکار رسول خدا ﷺ با یهود
۱۷۹.....	قطع پیمان با کفار و نزول آیه
۱۸۰.....	غزوه بنی نضیر
۱۸۰.....	تاریخچه حضور بنی نضیر در مدینه
۱۸۱.....	پیمان شکنی یهود بنی نضیر
۱۸۲.....	فعالیت‌های منافقان
۱۸۲.....	شروع جنگ
۱۸۳.....	فرجام جنگ
۱۸۳.....	تقسیم غنائم
۱۸۳.....	غزوه بنی قریظه
۱۸۴.....	تاریخچه قبیله بنی قریظه
۱۸۵.....	دلیل وقوع غزوه
۱۸۷.....	فرجام جنگ بنی قریظه
۱۸۸.....	بررسی تاریخی برخورد با یهود بنی قریظه
۱۸۹.....	حکم سعد طبق منابع یهودی
۱۹۰.....	سوالات درس نهم
۱۹۱.....	درس دهم: جنگ‌ها (غزوات) صدر اسلام (غزوه احد)

غزوه احد (زمان و مکان شناسی جنگ احد)	۱۹۲
علل وقوع نبرد (جنگ احد)	۱۹۲
موقعیت و آرایش نظامی قریش در جنگ احد	۱۹۳
اطلاع پیامبر از جنگ	۱۹۵
استراتژی نظامی پیامبر ﷺ در جنگ احد	۱۹۵
حوادث و اتفاقات در جنگ احد	۱۹۶
عوامل مهم شکست مسلمانان در جنگ احد	۲۰۲
سوالات درس دهم	۲۰۴
درس یازدهم: جنگ ها (غزوات) صدر اسلام (جنگ احزاب " خندق ")	۲۰۵
مقدمه	۲۰۷
جنگ "غزوه" احزاب یا "جنگ خیبر"	۲۰۷
علت نامگذاری این نبرد به جنگ احزاب (خندق)	۲۰۸
علل وقوع جنگ خندق:	۲۰۹
خطر بنی قریظه	۲۱۰
هدف یهودیان از راه اندازی جنگ احزاب	۲۱۱
عزم اعراب برای نابودی اسلام	۲۱۱
استراتژی نظامی و اطلاعاتی در جنگ احزاب	۲۱۲
چگونگی شروع و خاتمه جنگ احزاب (خندق)	۲۱۶
فرار احزاب	۲۱۹
غزوه احزاب آخرین هجوم قریش به مدینه	۲۲۰
علل پیروزی مسلمانان	۲۲۰
سوالات درس یازدهم	۲۲۳
درس دوازدهم: بررسی حادثه سریه رجیع و بئر معونه و جریان ليله المیت ..	۲۲۴
حادثه سریه رَجِیع (فاجعه رجیع)	۲۲۶

۲۲۶	مقدمه
۲۲۶	مفهوم شناسی جریان رجیع
۲۲۶	محدوده رجیع
۲۲۷	سرآغاز ماجرا (تبیین حادثه)
۲۲۷	شرح ماجرای واقعه رجیع
۲۲۹	سرنوشت اسیران
۲۳۰	داستان کشته شدن حبیب بن علی
۲۳۱	سریه بئر معونه
۲۳۱	موقعیت جغرافیایی بئر معونه
۲۳۱	تاریخ واقعه بئر معونه
۲۳۲	شرح ماجرای حادثه بئر معونه
۲۳۴	ماجرای لیلۃ المیت
۲۳۵	زمینه سازی ماجرا (توطئه در السیوف)
۲۳۶	نزول آیه و آگاهی پیامبر ﷺ
۲۳۶	علی علیه السلام در بستر پیغمبر ﷺ
۲۳۸	یورش به خانه پیامبر ﷺ
۲۳۹	نزول آیه ای از قرآن در شان علی علیه السلام
۲۴۰	نظرات اهل سنت در مورد جریان لیلۃ المیت
۲۴۲	تلاش معاندان در خصوص بیان عدم نزول آیه در فضیلت امیرالمومنین علیه السلام
۲۴۳	چرا کافران امام علی علیه السلام را در لیلۃ المیت نکشیدند
۲۴۴	سوالات درس ۱۲